

CEL STRATEGICZNY II

PROMOCJA LOKALNEGO ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SEKTORA MŚP W CELU OŻYWIENIA GOSPODARCZEGO GMINY

zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku

Cel pośredni 4 „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych”:

4.2. „Wzmocnienie potencjału rozwojowego ośrodków subregionalnych i małych miast”

4.3. „Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”

Programy:

---

1. Rozwój instytucji otoczenia biznesu wspierających rozwój sektora MŚP

Zadania:

- 1.1. Utworzenie lokalnej instytucji otoczenia biznesu świadczącej usługi doradcze i finansowe
- 1.2. Utworzenie lokalnego funduszu pożyczkowego udzielających wsparcia finansowego dla małych i średnich przedsiębiorstw
- 1.3. Powołanie inkubatora przedsiębiorczości jako forum biznesowe dla przedsiębiorców i władzy samorządowej wspierającej rozwój sektora MŚP

Programy:

---

2. Kompleksowy system wsparcia dla inwestorów i lokalnych przedsiębiorców

Zadania:

Utworzenie na stronie internetowej Urzędu Gminy katalogu lokalnych przedsiębiorców oraz aktualne informacje o terenach inwestycyjnych na terenie gminy

Promocja lokalnych przedsiębiorstw (wydawanie gminnego biuletynu inwestycyjnego, aktywne uczestnictwo firm działających na terenie gminy na lokalnych i regionalnych wystawach i targach)

Organizacja spotkań gminnego forum gospodarczego pod patronatem Wójty Gminy skupiające władze gminy, lokalnych przedsiębiorców oraz instytucje gospodarcze i rynku pracy w celu wyznaczenia kierunków rozwoju przedsiębiorczości w gminie

Tworzenie dogodnych warunków inwestycyjnych dla nowych inwestorów i przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą (niskooprocentowane kredyty i pożyczki, niskie stawki podatków)

Doradztwo merytoryczne dla osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą

Nakłady finansowe wspomagające rozwój sektora MŚP (fundusz pożyczkowy)

Opracowanie i wdrożenie programu poprawy obsługi inwestorów poprzez podniesienie standardu obsługi w ramach utworzonej komórki ds. promocji i kontaktów z inwestorami

Programy:

---

3. Aktywna promocja terenów i walorów inwestycyjnych gminy

Zadania:

- 3.1. Opracowanie i realizacja programu gminy odnośnie pozyskiwania inwestorów z różnych branż w celu ożywienia gospodarczego gminy
- 3.2. Uzbrojenie wyznaczonych terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną
- 3.3. Opracowanie kompleksowej oferty niezagospodarowanych terenów przeznaczonych na działalność gospodarczą i inwestycyjną
- 3.4. Kreowanie gospodarczego wizerunku gminy jako miejsca przyjaznego inwestorom

Programy:

---

4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych dzięki tworzeniu indywidualnych miejsc pracy

Zadania:

- 4.1. Tworzenie nowych miejsc pracy przy udziale jednorazowych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej małej i średniej przedsiębiorczości
- 4.2. Organizowanie wydarzeń inicjujących działania przedsiębiorcze wśród ludności wiejskiej – imprezy, spotkania publiczne, kursy informacyjne
- 4.3. Zwiększenie mobilności zawodowej osób bezrobotnych poprzez ulepszony obieg informacji o lokalnym rynku pracy
- 4.4. Opracowanie i wdrożenie programu nastawionego na aktywizację zawodową mieszkańców obszarów wiejskich
- 4.5. Promocja postawy przedsiębiorczej i samozatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych

CEL STRATEGICZNY III

UNOWOCZEŚNIENIE INFRASTRUKTURY DROGOWEJ I TECHNICZNEJ

zgodnie ze *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku*

Cel pośredni 4 „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych”:

4.1. *Poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego*

4.2. *„Wzmocnienie potencjału rozwojowego ośrodków subregionalnych i małych miast”*

4.3. *„Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”*

4.5. *„Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju”.*

Program:

---

1. Udoskonalenie układu komunikacyjnego i infrastruktury drogowej

Zadania:

- 1.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych
- 1.2. Budowa i modernizacja sieci oświetlenia ulicznego oraz oznakowania w gminie
- 1.3. Budowa i modernizacja chodników w ciągu dróg gminnych,
- 1.4. Budowa ścieżek rowerowych
- 1.5. Budowa parkingu dla samochodów osobowych i ciężarowych
- 1.6. Współpraca z władzami powiatowymi i wojewódzkim w zakresie modernizacji dróg

Program:

---

2. Rozwój systemów infrastruktury technicznej

Zadania:

- 2.1. Opracowanie i realizacja programu systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy
- 2.2. Rozbudowa oczyszczalni ścieków spowodowanej podłączeniem większej liczby użytkowników
- 2.3. Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów komunalnych
- 2.4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną
- 2.5. Sprawny i efektywny system odprowadzania i utylizacji ścieków
- 2.6. Sprawny i efektywny system gospodarki odpadami (budowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne połączona z ich utylizacją i recyklingiem)
- 2.7. Rozbudowa i modernizacja sieci telekomunikacyjnej i energetycznej

Program:

---

3. Modernizacja systemów grzewczych

Zadania:

- 3.1. Pełny proces zgazyfikowania obszaru gminy
- 3.2. Modernizacja kotłowni ciepłowniczych w budynkach użyteczności publicznej przekształcając je na kotłownie ekologiczne
- 3.3. Rozpowszechnianie wykorzystywania alternatywnych źródeł energii i biomasy
- 3.4. Popularyzacja ekologicznych technologii i systemów grzewczych

Program:

---

4. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Zadania:

- 4.1. Budowa i rozbudowa lokalnych sieci szerokopasmowych
- 4.2. Budowa nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej
- 4.3. Utworzenie kawiarenek internetowych i punktów bibliotecznych
- 4.4. Przygotowanie Urzędu Gminy do elektronicznego obiegu dokumentów
- 4.5. Utworzenie systemów usług edukacyjnych (e-learning) w celu poprawy umiejętności stosowania nowoczesnych technologii informacyjnych

CEL STRATEGICZNY IV

RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA ROLNICTWA JAKO PODSTAWOWA GAŁĄŻ RODZIMEJ GOSPODARKI

zgodnie ze *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku*
Cel pośredni 4 „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych”:
4.3. „Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”

Program:

---

1. Rozwój efektywnego rolnictwa ekologicznego

Zadania:

- 1.1. Realizacja działań ukierunkowanych na poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych (scalanie gruntów)
- 1.2. Opracowanie i wdrożenie programu rozwoju rolnictwa ekologicznego
- 1.3. Promowanie wśród rolników nowych technologii i sposobów poprawiające jakość upraw
- 1.4. Pomoc doradcza i informacyjna dla rolników aplikujących po środki pieniężne z Unii Europejskiej i inne źródła dofinansowania
- 1.5. Przekształcenia gospodarstw rolnych ukierunkowanych na produkcję biopaliw (ekologicznego paliwa)
- 1.6. Program wsparcia dla rolników zajmujących się uprawą roślin energetycznych
- 1.7. Edukacja i wzrost świadomości ekologicznej wśród ludności wiejskiej
- 1.8. Gospodarstwa rolne zajmujące się produkcją zdrowej żywności
- 1.8. Rozwój intensywnego i średniointensywnego rolnictwa na terenach południowej i środkowej części gminy obejmujące najlepsze obszary gminy do produkcji rolnej.

Program:

---

2. Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego

Zadania:

- 2.1. Program wsparcia dla rozwoju przetwórstwa owoców i warzyw
- 2.2. Powołanie grup producenckich
- 2.3. Tworzenie rynków zbytu na lokalne produkty rolne
- 2.4. Promocja lokalnych produktów rolnych
- 2.5. Program preferencji dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą i przetwórczą
- 2.6. Powołanie zakładów przetwórczych i sortowni owoców i warzyw

CEL STRATEGICZNY V

INWESTYCJE I ZACHOWANIA PRZYJAZNE ŚRODOWISKU PRZYRODNICZENIU I KULTUROWEMU

zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku

Cel pośredni 4 „Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych”:

4.3. „Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”

4.4. „Budowa i rozwój infrastruktury społecznej

4.5. „Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju”.

Program:

---

1. Edukacja ekologiczna mieszkańców

Zadania:

- 1.1. Popularyzacja wiedzy ekologicznej wśród dzieci (ochrona środowiska jako przedmiot nauczania w placówkach oświatowych)
- 1.2. Współdziałanie z mieszkańcami w zakresie budowy infrastruktury chroniącej środowisko (ścieżki rowerowe i pieszne)
- 1.3. Organizacja imprez, wystaw i konkursów aktywizujących społeczność lokalną do troski o środowisko naturalne
- 1.4. Wprowadzenie programu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- 1.5. Likwidacja „dzikich wysypisk”
- 1.6. Czynne uczestnictwo dzieci i młodzieży w akcjach ekologicznych mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego (sprzątanie świata, dzień ziemi, itp.)

Program:

---

2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i bogactwa przyrodniczego

Zadania:

- 2.1. Utworzenie projektowanych rezerwatów przyrody
- 2.2. Opracowanie i wdrożenie systemu pomiaru zanieczyszczeń powietrza głównie przy drodze krajowej nr 12
- 2.3. Utrzymywanie w czystości zbiorników i cieków wodnych
- 2.4. Dbłość o estetykę gminy
- 2.5. Opracowanie i realizacja projektów odnowy miejscowości (utworzenie parków, skwerów, miejsc dla przyjemnego spędzania czasu)
- 2.6. Opracowanie wspólnie z władzami Starostwa Powiatowego w Radomiu i rolnikami mapy terenów pod zalesienia
- 2.7. Program rozwoju małej retencji
- 2.8. Program modernizacji systemu melioracyjnego na terenie gminy

Program:

---

3. Profesjonalna oferta promocyjna walorów turystycznych gminy

Zadania:

- 3.1. Promocja kuchni regionalnej
- 3.2. Organizacja większej liczby imprez kulturalnych i sportowych
- 3.3. Wyznaczenie terenów pod działalność turystyczną i rekreacyjną
- 3.4. Wyznaczenie terenów pod adaptację na pola biwakowe i kempingowe
- 3.5. Promocja agroturystyki i turystyki aktywnej
- 3.6. Oznakowanie ścieżek rowerowych i pieszych
- 3.7. Wyznaczenie szlaków do turystyki konnej
- 3.8. Organizacja rajdów rowerowych
- 3.9. Określenie i promocja produktu turystycznego gminy
- 3.10. Promocja rodzimych zespołów ludowych
- 3.11. Wydawanie folderów i informatorów o gminie

CZĘŚĆ VI

WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY GÓZD

WDRAŻANIE STRATEGII

Proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Gózd wymaga prowadzenia stałego monitoringu celów i zadań, które zostały osiągnięte w wyznaczonym czasie.

Proces ten w najbliższych latach będzie wymagał od władz lokalnych aktywnej działalności oraz współpracy wszystkich instytucji i organizacji funkcjonujących na obszarze gminy. Cele i działania strategiczne będą miały większą szansę na zrealizowanie i powodzenie, jeśli w to przedsięwzięcie zaangażują się podmioty z sektora publicznego i prywatnego, działające na rzecz rozwoju gminy.

Bezpośrednią odpowiedzialność za wdrażanie strategii ponosi Wójt Gminy oraz funkcjonujący z upoważnienia Zespół ds. realizacji Strategii Rozwoju Gminy Gózd, która składać się będzie z pracowników Urzędu Gminy wyznaczonych przez Wójta. Taka koordynacja zadań ma istotne znaczenie dla możliwości pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej na realizację dużych projektów poprawiających sytuację mieszkańców i samej gminy. Niezwykle ważna jest wtedy współpraca pomiędzy partnerami w określeniu wspólnych planów i koncepcji. Ponadto powołany zespół będzie odpowiedzialny za możliwości kompetencyjno – finansowe planowanych celów i zadań oraz monitoring ich realizacji i osiągniętych rezultatów.

Zespół ten będzie odpowiedzialny za hierarchię zasad i kryteriów doboru zadań niezbędnej do realizacji Strategii, by przebiegła sprawnie. Ponadto będzie badał zgodność dokumentu z innymi dokumentami programowymi, które zostały opracowane przez administrację rządową i zarząd województwa mazowieckiego w zakresie rozwoju regionalnego. Do jej obowiązków należeć będzie również sporządzanie rocznego raportu z przebiegu realizacji celów i zadań strategicznych, a także wskazania ewentualnych nieprawidłowości, które wystąpią w tym czasie. Sporządzać będzie również raport końcowy po zakończeniu realizacji i osiągnięciu wyznaczonych kierunków rozwoju, aby dokonać kompleksowej oceny.

Instytucja wdrażająca to Urząd Gminy w Goździe, który udziela informacji o możliwościach pozyskania dofinansowania zewnętrznego na realizację projektów. Do jego obowiązków należy między innymi ocena zgodności z procedurami i wymogami wniosków aplikacyjnych od beneficjentów, których zapis występuje w Strategii.

W końcowej fazie wdrażania powyższe podmioty zobowiązane są do przeprowadzenia analizy porównawczej czy realizowane cele i zadania strategiczne są zgodne z zapisami Strategii i odpowiadają sformułowanej w niej misji i wizji rozwoju, jaką gmina musi osiągnąć w wyznaczonych i przyjętych ramach czasowych.

Wdrażanie zaplanowanych działań strategicznych jest możliwe głównie przy współudziale środków zewnętrznych tj. Unii Europejskiej i budżetu państwa oraz własnego kapitału przewidzianego w budżecie gminy.

Niezbędnym elementem procesu wdrażania jest sprawny system kontroli i monitoringu wprowadzanych w życie celów strategicznych. System pozwala na

przeprowadzanie bieżącej kontroli i oceny tego co już zostało wykonane, gdyż dostarcza ważnych informacji o stopniu realizacji Strategii.

MONITORING STRATEGII

Monitoring to proces zbierania, przetwarzania i analizy danych na temat zakresu realizacji celów i zadań strategicznych. W tym zakresie ważne jest, aby sformułować system wskaźników, który pozwala na zmierzenie zasięgu realizacji celów rozwoju.

Monitoring zapewnia kontrolę efektywnej realizacji przyjętych programów i zadań, osiągniętych rezultatów i wpływów, jakie wywierają podejmowane działania. Umożliwia koordynowanie działań i reagowania na zmiany społeczno – ekonomiczne w gminie.

System monitorowania Strategii

Monitoring zapewnia zgodność efektów końcowych dokumentu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Służy on badaniu i ocenie sposobu i efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań oraz poziomu ich wykonywania.

Najważniejszą rolę w procesie monitorowania realizacji Strategii odgrywa Wójt Gminy. Współpracuje on z Zespołem ds. realizacji Strategii. System monitorowania i kontroli realizacji poszczególnych zadań strategicznych to wnikliwa analiza i ocena ich postępu, terminów wykonania oraz ilości wydatkowanych środków pieniężnych. System ten pozwala na ewentualną interwencję i korektę zadań.

Corocznie Wójt Gminy będzie sporządzał raport z realizacji zadań zapisanych w Strategii. W sprawozdaniu, które potem zostanie przedstawione Radzie Gminy do zatwierdzenia, określa się te zadania już zrealizowane, będące w toku przedsięwzięcia oraz wskazuje się inne zadania będące następnymi w kolejności do realizacji w najbliższym czasie. Wójt wskazuje również zakres wydatkowania środków finansowych na zrealizowane działania łącznie ze wskazaniem źródła finansowania. Ponadto dodatkowo raport ten powinien zawierać ocenę oddziaływania zrealizowanych zadań na sytuację społeczno – gospodarczą gminy.

Sposoby oceny Strategii

Strategia Rozwoju Gminy będzie na bieżąco oceniana i kontrolowana w zakresie realizowanych celów i zadań strategicznych. Całościowa ocena zostanie przeprowadzona po zakończeniu procesu zarządzania strategicznego. Ocenę będzie przeprowadzać Wójt Gminy wraz Radą Gminy w oparciu o wskaźniki rezultatu priorytety, programy określone w Regionalnym Programie Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013, Strategii Województwa Mazowieckiego do 2020 roku oraz w poszczególnych programach operacyjnych.

Ostateczna ocena Strategii ma zawierać rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadań i projektów, jak również poniesione koszty. Ponadto powinna zawierać potwierdzenie spełnienia wyznaczonej misji, której głównym celem była poprawa sytuacji społeczno – gospodarczej.

Komunikacja społeczna Strategii

Realizacja celów i zadań strategicznych wymaga nawiązania współpracy Urzędu Gminy ze stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi podmiotami gospodarczymi oraz mieszkańcami gminy. Dlatego niezbędnym instrumentem jest bieżące informowanie społeczności lokalnej o postępach danego przedsięwzięcia. W związku z tym władze gminy powinny wykorzystywać tablice informacyjne w Urzędzie Gminy oraz stronę internetową Urzędu w celu upowszechniania realizowanych zadań.

Komunikacja społeczna wymaga od władz gminy ciągłej współpracy ze środkami masowego przekazu i innymi grupami docelowymi. Takie przedsięwzięcie ma przede wszystkim na celu szersze i bogatsze promowanie gminy w zakresie turystyki i rekreacji, przedsiębiorczości i inwestycji.

Grupami docelowymi na obszarze gminy są:

- społeczność lokalna, będąca ostatecznym beneficjentem realizowanych projektów,
- podmioty gospodarcze,
- organizacje zrzeszające przedsiębiorców różnych branż,
- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia.

Strategia Rozwoju Gminy Gózd jest dokumentem otwartym uwzględniającym ciągle zmiany i aktualizację, spowodowanymi oddziaływaniem otoczenia zewnętrznego, do których zaliczamy między innymi:

- sytuację ekonomiczną w kraju, województwa, powiatu i samej gminy,
- wielkość pozyskiwania zewnętrznego dofinansowania ze środków unijnych, itp.